

Republica Moldova

Agenția Națională pentru Reglementare în Energetică
ANRE

str. Alexandr Pușkin 52/A, MD 2005 Chișinău, Tel: 022 823 955, anre@anre.md, <http://www.anre.md>

CONSILIUL DE ADMINISTRAȚIE
HOTĂRÂRE nr. 146
din 29 martie 2023
mun. Chișinău

privind rezultatele controlului inopinat efectuat la titularul de licență
S.A. „Apă-Canal Chișinău”

În temeiul art.7 alin.(2) lit. q) și art. 9¹ din Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, 19 alin. (1) din Legea privind controlul de stat asupra activității de întreprinzător nr. 131 din 08.06.2012, art. 15 din Legea cu privire la energetică nr. 174 din 21.09.2017, precum și a Delegației de control nr.03/2023 din 03.02.2023, s-a efectuat controlul activității licențiate realizate de S.A. „Apă-Canal Chișinău” în partea ce ține de asigurarea respectării legislației în domeniu, în special a calității și continuității serviciului prestat la data de 02.02.2023.

În rezultatul examinării Raportului privind rezultatele controlului inopinat întocmit de către echipa de control, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

CONSTATĂ:

1. Monitorizarea și analiza parametrilor prestabiliți de funcționare a stației de pompare a apei potabile „Botanica” este asigurată prin sistemul SCADA și informațiilor operative de la personalul de serviciu a stației (mașinist).
2. Sistemul SCADA implementat de către S.A. „Apă-Canal Chișinău” are destinația de a monitoriza valorile presetate a presiunilor la stațiile de pompare, debitele la ieșirea din stațiile de pompare și rezervoarele de apă potabilă, nivelul apei în rezervoarele de apă potabilă, stocarea datelor, fără a avea posibilitatea dirijării utilajului și echipamentului prin conectarea/deconectarea pompelor, trecerea de la o pompă la alta, închiderea/deschiderea vanelor.
3. Sistemul SCADA este utilizat doar în scopuri informative, astfel dirijarea instalațiilor de pompare și a vanelor sau a altui echipament aferent stațiilor de pompare se realizează doar de către mașiniștii stațiilor de pompare.
4. Stația de pompare a apei potabile „Botanica” dispune de mașinist, care activează în intervalul orelor 07:00-19:00, în atribuțiile căruia sunt monitorizarea bunei funcționări a echipamentelor precum și informarea Departamentului Dispecerat al S.A. „Apă-Canal Chișinău” referitor la eventualele probleme tehnice apărute în procesul de lucru.
5. La data de 02.02.2023, conducerea S.A. „Apă-Canal Chișinău” nu a examinat posibilitatea delegării personalului suplimentar la stația de pompare a apei potabile „Botanica” pentru asigurarea monitorizării non-stop a acesteia, contrar actelor normative de ordine interioară a operatorului.
6. Nefuncționarea sistemului SCADA nu influențează asupra funcționării stațiilor de pompare, datorită existenței posibilității delegării personalului suplimentar la stația de pompare.

7. Departamentul Dispecerat al S.A. „Apă-Canal Chișinău” nu a dat indicații cu privire la deconectarea altor stații de pompare, precum și a stației de pompare a apei potabile „Telecentru”, care potrivit datelor din sistemul SCADA prezentate ANRE, a funcționat în regim normal. Corespunzător, faptul deconectării doar a stației de pompare a apei potabile „Botanica”, demonstrează lipsa de consecvență a Departamentului Dispecerat, în contextul în care, nefuncționarea sistemului SCADA a dus la imposibilitatea monitorizării tuturor stațiilor de pompare, nu doar a stației de pompare a apei potabile „Botanica”.

8. Încetarea vizualizării parametrilor de funcționare a stațiilor de pompare, nu a constituit temei pentru a deconecta stația de pompare a apei potabile „Botanica”, fără a fi luați în considerare toți parametrii de funcționare a stației și a parametrilor hidraulici ai sistemului în întregime.

9. Încălcarea parametrilor de calitate din partea operatorului și întreruperea prestării serviciului public de alimentare cu apă potabilă a consumatorilor din raza de acțiune a stației de pompare a apei potabile „Botanica” nu a fost confirmată din lipsa de date care ar demonstra acest fapt.

10. Nu sunt respectate cerințele pct. 267 din NE1-02:2019 „Norme de securitate la exploatarea instalațiilor electrice”, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 394/2019 din 01.11.2019, (Monitorul Oficial nr. 24-34/91 din 31.01.2020) cu privire la înregistrarea finalizării lucrărilor executate în baza dispozițiilor de lucru nr. 40 din 02.02.2023 din registrul de evidență a lucrărilor executate în baza autorizației de lucru și dispoziției de lucru, referitor la conectarea centralei electrice model „Polyma”.

11. Conectarea manuală a centralei electrice mobile „Polyma” a fost executată în lipsa dispozitivelor de blocaj între aparatele de comutație, care exclud posibilitatea de apariție simultană a tensiunii în instalația de utilizare și în rețeaua electrică a operatorului de sistem, încălcare a cerințelor pct. 788 din NE1-01:2019 „Norme de exploatare a instalațiilor electrice ale consumatorilor noncasnici”, aprobate prin Hotărârea Consiliului de administrație al ANRE nr. 393/2019 din 01.11.2019, (Monitorul Oficial nr. 24-34/90 din 31.01.2020).

12. Instalațiile electrice de racordare și utilizare a sediului central din mun. Chișinău, str. Albișoara, 38, precum și centrala electrică mobilă de tip „Polyma” nu au fost supuse încercărilor și măsurărilor de laborator electrotehnic în volumul și periodicitatea stabilită de anexa nr. 1 la NE1-01:2019.

13. Centrala electrică mobilă de tip „Polyma” a fost pusă sub tensiune cu încălcări a prevederilor pct. 786 din NE1-01:2019 cu privire la admiterea în exploatare a centralei electrice.

În temeiul art. 9¹ alin. (2) din Legea nr. 303 din 13.12.2013 privind serviciul public de alimentare cu apă și de canalizare, Consiliul de administrație al Agenției Naționale pentru Reglementare în Energetică

HOTĂRĂȘTE:

1. Se ia act de Raportul privind rezultatele controlului inopinat în partea ce ține de asigurarea respectării legislației în domeniu, în special a calității și continuității serviciului prestat, la 02.02.2023.
2. Se obligă S.A. „Apă-Canal Chișinău” să revizuiască procedurile interne în vederea asigurării continuității prestării serviciului de alimentare cu apă și de canalizare în situații de risc, precum și pentru asigurarea informării eficiente a consumatorilor în cazurile de apariție în spațiul public

a mesajelor care induc în eroare consumatorii finali referitor la continuitatea serviciului prestat, în termen de până la 30.04.2023.

3. Se prescrie S.A. „Apă-Canal Chișinău” înlăturarea abaterilor constatate în cadrul controlului inopinat, după cum urmează:
  - 3.1. Asigurarea respectării cerințelor pct. 267 din NE1-02:2019 cu privire la înregistrarea finalizării lucrărilor executate în baza dispozițiilor de lucru în registrul de evidență a lucrărilor executate în baza autorizațiilor de lucru și dispozițiilor de lucru, în termen de până la 15.04.2023;
  - 3.2. Asigurarea respectării cerințelor pct. 788 din NE1-01:2019 cu privire la montarea dispozitivelor de blocaj între aparatele de comutație, la conectarea manuală a centralelor electrice, în termen de până la 30.04.2023;
  - 3.3. Efectuarea încercărilor și măsurărilor de laborator electrotehnic, în volumul și periodicitatea stabilită de Anexa nr. 1 la NE1-01:2019, în instalațiile electrice de racordare și utilizare a sediului central din mun. Chișinău, str. Albișoara, 38, precum și la centrala electrică mobilă de tip „Polyma”, în termen până la data 30.04.2023;
  - 3.4. Asigurarea respectării cerințelor pct. 786 din NE1-01:2019 cu privire la admiterea în exploatare a centralelor electrice mobile, la racordarea acestora la instalațiile electrice de utilizare.
4. Se obligă S.A. „Apă-Canal Chișinău” să informeze Agenția asupra executării prevederilor pct. 2, pct. 3 din prezenta Hotărâre, în termen de 3 zile de la data prescrisă.
5. Prezenta Hotărâre se aduce la cunoștința S.A. „Apă-Canal Chișinău”.
6. Controlul asupra executării prezentei Hotărâri se pune în sarcina Departamentului aprovizionare cu apă și canalizare al ANRE.
7. Prezenta Hotărâre poate fi contestată la autoritatea emitentă în termen de 30 zile de la notificarea acesteia.

Veaceslav UNTILA
Director general

Eugen CARPOV
Director

Violina ȘPAC
Director

Alexei TARAN
Director